

ЛІКУЮТЬ ЛЮДЕЙ, АБО – ЛЮДСТВО

2011 рік – Всесвітній рік Ветеринарної медицини. Особливий він і для педагогічного та студентського колективу Компаніївського технікуму ветеринарної медицини Білоцерківського НАУ, адже наш навчальний заклад святкує 90 років від дня свого заснування та 20-річчя створення навчально-виробничої клініки

Історія створення Компаніївського технікуму ветеринарної медицини Білоцерківського НАУ починається з далекого минулого, коли на початку ХХ століття почали створюватися перші агрономічні школи.

Завідуючий Новоукраїнським районним Наросом Некрутяк Михайло Несторович запропонував відкрити в м. Новоукраїнці сільськогосподарську школу. Він відзначав, що роль агрошколи в майбутньому буде велика. Учнями цієї школи повинні бути діти незаможників, селян-хліборобів, які понесуть сільськогосподарську освіту на село.

Провідними дисциплінами, крім агрономії, садівництва, машинознавства, в агрошколі були тваринництво з ветеринарією, загальне тваринництво, галузеве тваринництво, ветеринарія і зоогігієна, організація сільського господарства, джільництво. І, мабуть, саме тому, в 1933 році агрошколу було реорганізовано в Новоукраїнський ветеринарний технікум. Заклад, оскільки так і не було побудовано нового приміщення, розміщувався у декількох будівлях між вулицями Леніна, Чапаєва і храмом Олександра Невського. Більшість навчальних приміщень були одноповерхові та глинобитні. До тех-

припадало майже стільки ж кошегарів. З транспорту у розпорядженні був один кінь – Буцефал. Це була, дійсно знаменита тварина. Бо в історії технікуму вона відіграла особливу роль. Був він темно-сірого кольору, дуже витривалий і працьовитий. Якби в Компаніївці була місцева книга рекордів Гіннеса, то його б занесли на одне з перших місць. На тварині не було місця, куди б студенти не вводили ін'єкції. Буцефал був і загальним улюбленцем. Частенько біля коня фотографувались, його малювали. Учні вивчали майбутню професію на муляжах і плакатах, а також за картинками підручників. Про таку клініку, яка існує зараз, доводилось тоді лише мріяти.

Першим директором став Балан Микола Іванович, який прибув на місце роботи із Немішаївського базового веттехнікуму. Завучем працював Рябокінь Петро Іванович, секретарем парторганізації Скрипка Григорій Іванович, секретарем комітету комсомолу – Бафталовський Василь Володимирович. Пізніше директором ветеринарного технікуму було призначено Панченка Михайла Миколайовича, який був переведений з Олександрійського зооветтехнікуму, де працював завідуючим виробничим навчанням.

Та все суттєво змінилось після призначення директором Гордієнка Григорія Миколайовича. Він – директор Компаніївського технікуму ветеринарної медицини вже понад двадцять років.

Нині в технікумі створено всі умови для навчання та відпочинку студентів. Це і спортивний комплекс,

ставлять перед виробничниками якісно нові вимоги до всіх галузей господарства» – розповідає заступник директора з навчально-виробничої роботи Олексій Омельчук. Соціологічний аналіз говорить про те, що зараз практично жоден навчальний заклад сільськогосподарського напрямку не може забезпечити високий рівень підготовки фахівців європейського рівня. І головна причина полягає в тому, що матеріально-технічна база залишає бажати кращого, бо вона відповідає стандартам лише 60–70-х років. Часто засоби, що називають обладнанням, нагадують лише «експонати» краєзнавчого музею. І тому вирішення даної проблеми є найактуальнішим саме сьогодні.

Отже, наступним кроком, який дозволяє поглибити практичну підготовку, орієнтуючись на європейські вимоги, була реорганізація стаціонару для утримання свиней. Тісний контакт з французькою фірмою «І-ТЕК» дозволив одержати спільний проєкт на ферму, яка може утримувати до 50 свиноматок. Обладнання, для цієї ферми надала польська фірма «ПОЛНЕТ». Технологічний процес годівлі забезпечили спонсори бельгійської фірми «DOSSHE». Саме вони регулярно постачають наше господарство високоякісними та калорійними комбікормами, білково-вітамінними добавками. Разом з представниками цієї фірми колективу навчального закладу вдалося створити сучасну навчально-виробничу базу для утримання свиней. Основною технологічною характеристикою цієї ферми є те, що відбулося значне полегшення процесу праці в обслуговуванні тварин.

Наприклад, прибирання гноївки, згідно з технологічною схемою, проводиться всього один раз на місяць, тому що дана ферма забезпечена сучасною європейською системою прибирання (зроблено каналізацію, тварини утримуються на решітчастій підлозі). Така європейська технологія постачання кормів включає, наприклад, завантаження кормушок один раз на два дні. Умови утримання самих тварин є просторими. Напування їх проводиться з автоматичних поїлок, які виключають працю операторів. Всі вікові групи підопіканих утримуються на теплій підлозі, а вентиляційне обладнання фірми «AGRO-TECHNOLOGY» надійно підтримує необхідний мікроклімат та температуру повітря у приміщеннях."

З докладом на таку тему Некрутяк виступив перед Новоукраїнською радою робочих, селянських та червоноармійських депутатів, після чого було ухвалено відкрити Новоукраїнську агрошколу.

Помешкання під школу та необхідні шкільні меблі придбали за шкільні кошти. І вже 1 серпня 1921 року було урочисте відкриття Новоукраїнської профагрономічної школи «ім. Леніна», на якому були присутні 80 учнів, представники влади та гості, а 20 серпня почалося навчання. У склад учителів агрошколи ввійшли три агрономи з вищою освітою.

Умови навчання були важкі, тим більше, що це був рік неврожаю, але навчання йшло більш менш нормально до весни, а з весною постало перед школою ряд питань: про землю, яка потрібна була школі, про матеріальну базу, як місце, де учні змогли б теорію прикласти до практики.

Почалися клопоти за землю, які увінчалися успіхом. Школі було відведено 135 десятин землі та садибу, що знаходилась у 8-ми верстах від Новоукраїнки, колишню економію поміщика Анташевича. Саме так почалася історія створення нашого навчального закладу.

Пізніше 30 десятин землі було віддано під агроцентр. У цій економії, завдяки пильному догляду колишніх служителів поміщика, всі будівлі збереглися в цілості, які потім було передано разом з реманентом школі. Тварин спочатку зовсім не було, тому що коней, реквізованих у кулаків, потім забрали і передали у власність колгоспу.

Саме в той час відбулася заміна завідуючого. Новий завідуючий – товариш Іванів Тихон Овсійович – був агрономом, якого демобілізували з армії. Він був людиною енергійною, підтримував зв'язок з Червоною Армією. Саме через нього школі пощастило одержати допомогу кіньми, якими виорано було чимало землі. Цей засів і був першим каменем в матеріальній підваліні школи.

У вересні 1922 року Новоукраїнській агрошколі було відведено в орендне користування всі будівлі, що до того часу зайняті були Новоукраїнською богодільнею. А далі з архівних документів дізнаємося: «В сучасний момент становище таке: половина будинку, де містяться класи, занято ще з літа під казарми допризовників. Кухня, кладова, будинок (літній барак) – все це занято військовими частинами. На підставі того, що військові частини й надалі не мають відповідного помешкання, Райвиконком оспорує це помешкання, через що й виникло питання про будівництво школи».

У 1923 році заняття в агрошколі в Новоукраїнці закінчилися 30 березня і далі були перенесені на ферму, для проходження як теоретичних, так і практичних занять. Для участі в літніх практичних заняттях, а також для допомоги по господарству виїхали завідуючий школою, його помічники і два викладачі-спеціалісти: агроном і викладач природничих наук.

І ось, нарешті, перший випуск, який відбувся в серпні 1923 року! Тоді закінчило агрошколу всього 14 осіб.

Не дивлячись на суворі роки «воєнного комунізму», невдалі економічні реформи та нестійке соціальне становище народних мас, – агрошкола розвивалась. Відомо, що в 1925/26 навчальному році вона мала два підприємства – газогенераторний млин та майстерню штучної вошини.

У 1921 році, коли школа тільки організовувалась, їй було передано Райнаросом невеличку бібліотеку, а пізніше з ліквідацією соцекономічної школи і книгозбірню останньої. Всього налічувалось 260 книг.

нікуму передали приміщення колишнього манежу (з часів військових поселень). А пізніше, в часи німецької окупації, у будівлях технікуму було розміщено лазарет для поранених вояків. З матеріалів Кіровоградського обласного архіву відомо, що коли німецько-фашистські війська відступали, в березні 1944 року, підірвали майже всі навчальні споруди.

Вже після Великої Вітчизняної війни технікум відновив навчання. І перше півріччя розпочалося з 1 жовтня 1945 року. Було прийнято на навчання 60 студентів. Заняття проводились в прилаштованих житлових будинках, які до війни були зайняті під квартири.

Планувалось побудувати навчальний корпус на 500 осіб; приміщення для навчальної клініки, яка б змогла забезпечити проходження практики; будівництво лазні і пральної; поповнити господарство продуктивними тваринами (коровами, кіньми, свиньми); забезпечити повне укомплектування бібліотеки та кабінети наочними посібниками. Та цим планам в стінах Новоукраїнського технікуму не судилося здійснитися...

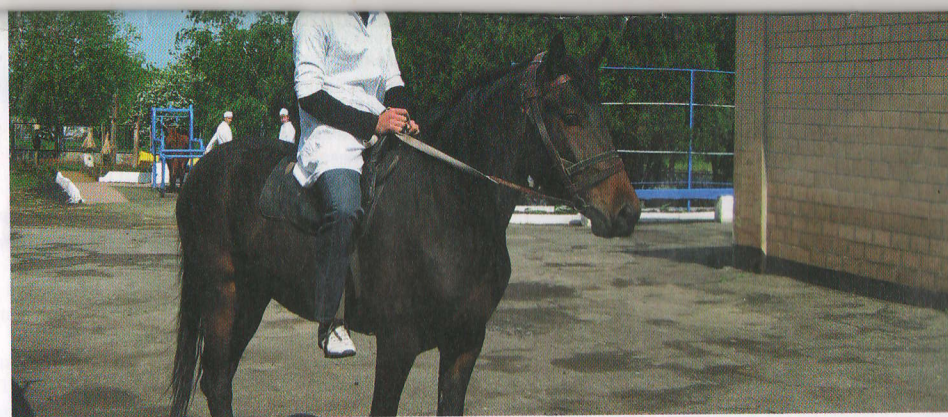
У 1961 році Постановою Кабміну УРСР було укрупнено ряд районів, зокрема і Компаніївський, який став відноситися до Бобринецького і Кіровоградського районів. У зв'язку з цим в районі звільнилося ряд адміністративних приміщень. А тим часом Міністерство сільського господарства УРСР шукало поблизу надійного місця, куди можна було б перенести обладнання Новоукраїнського ветеринарного технікуму, адже останньому не було елементарних умов для навчання студентів.

Новоукраїнський ветеринарний технікум був багатий традиціями, мав кваліфікованих викладачів, по всій Україні славився своїми випускниками. Та, мабуть, так судилося, щоб саме з першого вересня 1963 року Компаніївський ветеринарний технікум розпочав свою історію.

Василь Володимирович Бафталовський, який був одним із перших його викладачів, згадує: «Я гордий з того, що слугував зародженню нашого технікуму. Наш заклад був не тільки навчальним, а й культурним осередком села. Двічі на місяць студенти технікуму давали концерти для місцевого населення. Працювали духовий та струнний оркестри».

Студенти проводили практику у сусідніх спецгоспах. У ті часи доводилося, вести нелегку боротьбу за існування технікуму в Компаніївці. Міністерство сільського господарства весь час піднімало питання про переведення технікуму до Олександрівки. Але завдяки зусиллям тодішнього керівництва, Компаніївський ветеринарний технікум лишили у спокої.

На той час ще були відсутні: їдальня, клуб, гуртожиток, існувало пічне опалення. На десятих викладачів

студентський клуб, гуртожиток, їдальня, машино-тракторний парк, справжньою гордістю технікуму є навчально-виробнича клініка, 20-річчя якої відзначили в цьому році. У минулому році колектив технікуму вдруге виборов перше місце у конкурсі базового практичного навчання. Бо ветлікар без практики, подібний до птаха без крил.

Щороку стало традицією проводити науково-практичні семінари, конференції та зустрічі з науковцями, спеціалістами та управлінцями сільського господарства, спеціалістами в галузі кормів та оснащення тощо.

Саме тут готують спеціалістів ветеринарної медицини високого професійного рівня. Крім співвітчизників, дирекція технікуму заохочує до співпраці й іноземних спеціалістів. Для цього у навчально-виробничій клініці, що діє при технікумі, впроваджено зарубіжні технології вирощування і відгодівлі свиней, утримання великої рогатої худоби – французької та голландської.

На думку начальника управління ветеринарної медицини Кіровоградщини О.Москаленка: "Без випускників Компаніївського технікуму ветеринарної медицини Білоцерківського НАУ ми не уявляємо аграрний сектор нашої області". Практично все, що може зустрітись в майбутній роботі випускників, представлено у підсобному господарстві. Такий широкий асортимент тварин дозволяє майбутнім ветеринарам на практиці вивчати тонкощі їх розмноження, народження, харчування, утримання та догляду. Та й про захворювання тварин студенти знають не лише з книжок, тут їм самим, під керівництвом викладачів, доводиться ставити діагнози, лікувати і навіть оперувати."

"На сьогоднішній день в Україні склалася така ситуація, що виникла потреба у висококваліфікованих кадрах будь-якого рівня. Докорінні перетворення, які проходять у всіх сферах народного господар-

Таким чином постійний контакт із закордонними колегами дозволяє навчальному закладу не тільки забезпечувати необхідні умови для навчання студентської молоді, а й продовжувати здобувати ними вищий рівень освіти в Білоцерківському національному аграрному університеті. І не тільки навчатись, але й проходити стажування за кордоном. Однею з переваг навчання є можливість поїхати за кордон на сучасні сільськогосподарські підприємства. Протягом, наприклад, останніх чотирьох років кращі студенти технікуму проходили стажування в Англії. Основним напрямом стажування в цій країні є рослинництво. А скільки радісних та захоплюючих вражень було привезено студентами!

Серед тваринницьких господарств Кіровоградської області такий досвід роботи було запроваджено вперше саме в нас.

За тваринами дбайливо доглядають вмілі та відповідальні працівники, а також вчаться цьому студенти. І потім результати їх праці просто дивовижні! У багатьох господарствах нашої області, а також за її межами працюють випускники і дякують Богові та колективу викладачів-ентузістів, що в свій час отримали стільки практичних і теоретичних знань та навичок. Тож, користуючись нагодою, хочеться побажати Компаніївському технікуму ветеринарної медицини нових злетів та перемог, успіхів у примноженні славних сторінок історичної спадщини її величності Ветеринарної медицини. ■

АНТОНІНА ФОМІЧЕНКО,
викладач,

ОЛЕНА МАКАРЕНКО,
завідувачка бібліотеки Компаніївського
технікуму вет. медицини Білоцерківського НАУ